

27 Abril, 2017

CRÍTICA D'ÒPERA

El dolç engany

Così fan tutte

Intèrprets: Cor de Cambra del Palau. Freiburger Barockorchester. **Direcció:** René Jacobs
Lloc i data: Palau de la Música Catalana (24/4/2017)

JORDI MADDALENO

Última presentació del cicle d'òperes de Mozart en versió concert del belga René Jacobs, al Palau. Després de les estimulants *La flauta màgica*, *Nozze* i *Don Giovanni*, en temporades anteriors, aquest *Così fan tutte* tanca un cicle que recordaran els feliços mozartians de Barcelona. Jacobs no deixa mai indiferent. La seva batuta analítica, fresca i teatral ha estat el principal reclam d'aquest *Così*, un *dramma giocoso* en què la infidelitat proveeix aquest dolç engany en què els amants s'alliberen i gaudeixen del paradís perdut, el que Mozart brinda amb una perfecció mai més aconseguida.

La Freiburger Barockorchester va estar esplèndida, efervescent, a l'altura de la seva fama, en aquesta obra de l'equilibri i la sofisticació orquestral. Les tres hores d'òpera van passar amb un ritme teatral inusitat gràcies al moviment d'un equip vocal equilibrat, no brillant. Cap veu va destacar per sobre d'una estilosa correcció. Va ser el punt dèbil d'una lectura vibrant, en què el so transparent, ric i mòrbid de l'orquestra va marcar la diferència, amb un final del primer acte de força rítmica irresistible.

Robin Johannsen (Fiordiligi) va ser l'única cantant que va rebre aplaudiments en les seves dues àries, malgrat un timbre un xic metàl·lic i de projecció limitada. La Dorabella de Sophie Harmsen va ser la veu més operística, per cos, color i esmalt, ben empastada amb la seva germana teatral. Sunhae Im va enamorar amb una Despina espurnejant. I de l'elenc masculí cal destacar la fina musicalitat del Ferrando de Mark Milhofer, no el lleu vibrato, i l'elegància del Guglielmo de Christian Senn. Marcos Fink (Don Alfonso) va declamar amb sana malícia la seva partícula. Bravo per al Cor de Cambra del Palau, excels en calidesa i fraseig. ●

MÚSICA

El teatre mozartià palpita amb una orquestra prodigiosa

Crítica

XAVIER CESTER
 BARCELONA

René Jacobs, Palau 100
 PALAU DE LA MÚSICA 24 D'ABRIL

La millor excusa per a aquest succedani d'òpera que és la versió en concert sol ser comptar amb un brillant equip de cantants difícil de reunir en una producció escènica. En aquest *Così fan tutte*, capítol final del seu projecte Mozart amb el Palau de la Música, René Jacobs va aportar un altre argument: situar l'orquestra com a columna vertebral de l'espectacle, fet només possible amb una formació prodigiosa com l'Orquestra Barroca de Friburg. Sota el gest imper-

torbable del director belga i l'ar-

gilant de la concertino Petra Müllejans, la formació alemanya va oferir una veritable borratxera d'atacs, d'accents, de colors, de dinàmiques, de matisos, que van fer que el teatre mozartià prengués vida palpitant. Els instrumentistes, sobretot la fusta, també van interactuar amb exquisida sensibilitat amb les veus (un màgic *Soave sia il vento* en va ser la millor prova).

Jacobs va signar una versió ben íntegra de la partitura, sense maneres puristes (cantants intervenint on no se'ls espera), deixant el camp lliure per a l'ornamentació de les línies vocals i adoptant una gran flexibilitat de temps, tot sempre al servei de la veritat dramàtica. Un *cast* homogeni va participar amb entusiasme del succint alhora que àgil moviment escènic. La Fiordiligi de Robin Johannsen va resoldre amb coratge els formidables esculls del paper (millor la segona ària que la

René Jacobs dirigint *Così fan tutte*. A. BOFILL

primera), tot i una veu un pèl lleugera. La seducció tímbrica no era el principal atribut del Ferrando de Mark Milhofer, fet compensat per una tècnica impecable que no va patir ni amb la tibant tessitura ni amb els passatges d'agilitat. La segona parella protagonista comptava amb la Dorabella de veu carnosa i cant generós de Sophie Harmsen i l'expeditiu Guglielmo de Christian Senn (el programa l'intercanviava per error amb Milhofer). Dos fidels de l'escuderia Jacobs, Sunhae Im i Marcos Fink, van ser una divertida Despina i un Don Alfonso més bonhomios que cínic, mentre que el Cor de Cambra del Palau complia sense problemes en les seves episòdiques intervencions. Observació final: en obres d'aquesta llargària, com també va ser el cas de la recent *Passió segons sant Mateu* pel mateix René Jacobs, ¿no es podria avançar l'hora d'inici? —

Equilibrat 'Così fan tutte'

CRÒNICA René Jacobs va tancar amb èxit el projecte mozartianà

CÉSAR LÓPEZ ROSELL
 BARCELONA

Tancament sense ostentacions però amb un indiscutible èxit global del projecte de René Jacobs al Palau de la Música Catalana presentant la seva refrescant visió de quatre òperes de Wolfgang Amadeus Mozart. *Così fan tutte* (Així fan totes) va culminar la trilogia d'obres creades pel compositor i el llibretista Lorenzo da Ponte, precedida el 2012 per una impactant versió de *La flauta màgica*. Després del clamorós èxit aconseguit amb *Le nozze di Figaro* (2013) i *Don Giovanni* (2015), la revisió de *dramma giocoso* que ens ocupa oferta dilluns no va assolir, malgrat el seu bon rendiment global, el nivell d'anteriors cites. El millor de la nit va ser el so transparent i eteri de la Freiburger Barockorchester en una altra demostració de la seva categoria posada al servei de la fidelitat de l'esperit de les obres.

El millor de la cita del Palau va ser el so transparent i eteri de la Freiburger Barockorchester

Jacobs, en una exhibició del seu revolucionari carisma interpretatiu i dramàtic, va saber equilibrar la sonoritat de la prodigiosa orquestra amb un repartiment de prestacions homogènies però per sota del nivell de la formació. L'actuació dels solistes va anar de menys a més entrant amb eficàcia en el joc de l'onada de peces de conjunt que conté *Così fan tutte*. En aquest sentit va ser plausible la implicació actoral dels cantants, recolzant-se en disfresses i retocs en el vestuari, per donar vida als personatges dins de les limitacions que sempre imposa un concertant.

ERROR DE L'ORGANITZACIÓ // Els intèrprets es van esforçar a sumar a la seva aportació vocal una gesticulació i moviments que donessin sentit a cada gir d'una trama d'embolics al voltant del joc d'intercanvi de parelles que planteja una obra plena de dilemes morals, amb la infidelitat, la debilitat humana, la gelosia i el perdó com a fons. Va ser a la segona part quan es van produir algunes desercions d'espectadors. Potser va influir en la seva decisió la dificultat de lectura dels textos projectats sobre un fons fosc amb lletres d'un gris clar en un evident error de l'organització, però malgrat tot i també la tardana hora del final de la representació, que va acabar més enllà de la mitjaní, resulta difícilment justificable aquesta actitud tenint en compte la qualitat global de l'espectacle.

Absolutament magistral va

ser l'actuació de la Freiburger Barockorchester. Seccions i solistes van traslladar a la perfecció el climax lúdic de la partitura. La seva presència avala qualsevol projecte, com va passar el mes passat a l'Auditori amb la gravació del *Concert per a violí i orquestra* i la *Cinquena* de Felix Mendelssohn, amb Pablo Heras-Casado al podi. Robin Johannsen (Fiordiligi) va estar correcta i expressiva però una mica plana en l'ària *Come scoglio*. Per sobre d'ella va brillar

una segura Sophie Harmsen (Dorabella). El versàtil Mark Milhofer va complir com a Guglielmo i Christian Senn va exhibir un bon timbre com a Ferrando. Marcos Fink (Alfonso) va donar prestància dramàtica al seu rol, encara que amb alts i baixos vocals, i Sunhae Im (Despina) va mostrar dins de la seva limitada projecció una gran vis còmica. El Cor de Cambra de la casa, amb floreat vestuari, va estar a l'altura de l'esdeveniment. ≡

► René Jacobs dirigeix la Freiburger Barockorchester al Palau, dilluns.